

Stredná priemyselná škola strojnícka, Duklianska 1, Prešov

Sídlo: Duklianska 1, 080 04 Prešov

PRIJÍMACIE SKÚŠKY 2023

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

TEST A

1. Pozorne si prečítaj ukážku a doplň chýbajúce písmená.

Ukážka č. 1:

Podobne ako dnešn_(1) futbalisti alebo zápasníci WWF, aj rímski gladiátori si mohli získať renomé a bohatstvo f_zickou (2) zdatnosťou_(3) a používaním svojich zbraní v arénach. Moderní športovci podpisujú zmluvy, starodávni skladali prísah_(4). Moderní hráči nosia vypchávky a sú rozpoznateľn_(5) podľa t_mového (6) oblečenia, starodávni sa označovali pancierom a zbraňami.

Na rozdiel od modern_ch (7) športových postáv bol gladiátor zv_čajne (8) otrok alebo zločinec. Od t_čto (9) otroko_(10) sa neočakávalo, že budú bojovať vo vojnách alebo bitkách, ale namiesto toho bojovali pre zábavu v aréne. Zranenia boli bežné a život bojovníka bol vo všeobecnosti krátky. Okrem boja v aréne tiež učili budúcich gladiátorov.

V starovekom Ríme bolo veľa druhov gladiátorov a boli trénovan_(11) špecialistami, skúsenými v istej forme boja. Každý typ gladiátora mal svoju vlastnú sadu tradičn_ch (12) zbraní a brnení. Často prevzali svoje mená zo svojich funkci_(13): vyzývateľ a prenasledovateľ. Určité typy gladiátorov skoro vždy bojovali iba s konkrétnym nepriateľom, pretože za najlepší druh zábav_(14) sa považovali rovnomerne zladené dvojice s rozdieln_mi (15) bojovými štýlmi.

www.greelane.com/sk/humanities/história-a-kultúra/

2. Ktorá z informácií nevyplýva z textu ukážky č. 1:

- Pri zápase v aréne boli zranenia gladiátorov bežné a život krátky.
- Súčasní športovci sa v mnohom podobajú rímskym gladiátorom hlavne tým, že získavajú slávu a bohatstvo obrazne povedané v aréne.
- Rímsky gladiátor mohol získať slobodu šikovným používaním zbraní a telesnou zdatnosťou.
- Gladiátori neboli vojakmi v rímskej armáde, nezúčastňovali sa bitiek, bojovali len v arénach.

3. Ešte raz si ukážku č. 1 pozorne prečítaj a vypíš z 2. odseku akúkoľvek:

- jednoduchú vetu,
- súvetie.

4. Z poslednej vety textu ukážky č.1 vypíš dve prídavné mená, ktoré sa skloňujú podľa vzoru pekný.

5. Vypíš z prvého odseku ukážky č.1 slovo utvorené:

- a) skladaním,
- b) odvodzovaním predponou,
- c) skracovaním.

6. Vytvor k slovu *prísaha* synonymum.

7. Slová *vždy* - *nikdy* sú:

- a) homonymá.   b) antonymá.   c) neurčité slová.   d) synonymá.

8. Rozhodni, v ktorej z uvedených možností dochádza v oboch slovách k spodobovaniu:

- a) súčasný, futbalisti,
- b) bohatstvo, vo vojnách,
- c) moderný, starodávny,
- d) bojovníkov, rozpoznateľný.

9. Vyber možnosť, v ktorej je správne uvedené poradie vetných členov nasledujúcej vety.

Fanúšikovia histórie s nadšením sledovali film o gladiátoroch.

- a) vyjadrený podmet, nezhodný prívlastok, slovesný prísudok, zhodný prívlastok, predmet, príslovkové určenie spôsobu
- b) nevyjadrený podmet, príslovkové určenie spôsobu, slovesný prísudok, príslovkové určenie spôsobu, predmet
- c) zhodný prívlastok, vyjadrený podmet, príslovkové určenie spôsobu, slovesný prísudok, zhodný prívlastok, predmet
- d) vyjadrený podmet, nezhodný prívlastok, príslovkové určenie spôsobu, slovesný prísudok, predmet, nezhodný prívlastok

10. Urč slovné druhy podčiarknutých slov v ukážke č. 1:

- a) bohatstvo,
- b) svojich,
- c) podpisujú,
- d) starodávny,
- e) vo.

11. Vyber možnosť, v ktorej je slovné spojenie s preneseným významom:

- a) nevidí stromy v hmle,
- b) nevidí si ďalej od nosa,
- c) nevidí do diaľky,
- d) nevidí všetky rozdiely.

12. Vytvor a napíš gramaticky správne vzťahové prídavné mená z podstatných mien:

- a) Prešov   b) hráč

Ukážka č. 2: Ivan Krasko – Otcova roľa (úryvok)

*Pokojný večer na vršky padal,
na sivé polia.
V poslednom lúči starootcovská
horela roľa.
Z cudziny tulák vkročil som na ňu
bázlivou nohou.
Slnko jak koráb v krvavých vodách
plá pod oblohou.*

13. Ukážka č. 2 patrí k literárnemu druhu:

- a) dráma.   b) epika.   c) próza.   d) lyrika.

14. Pomenujte básnické prostriedky z textu ukážky č. 2:

- a) pokojný večer na vršky padal
b) slnko jak koráb
c) v krvavých vodách
d) vršky

15. Označ, pri ktorom literárnom žánri je nesprávne uvedený literárny druh:

- a) báj – lyrika   b) balada – epika   c) bájka - epika   d) sonet - lyrika

16. Ukážka č. 2 je napísaná jazykovým štýlom:

- a) administratívnym.   b) odborným.   c) hovorovým.   d) umeleckým.

17. Nespisovné výrazy sa môžu používať v jazykovom štýle

- a) administratívnom.
b) odbornom.
c) umeleckom.
d) publicistickom.

18. Doplň správne definíciu:

- a) Literárne žánre, ktoré vyjadrujú predstavy ľudí v dávnomveku o pôvode sveta a života na zemi, hrdinoch, prírodných úkazoch a bohoch, sa nazývajú .....
- b) Zvuková zhoda slabík na konci verša sa nazýva .....
- c) Rým so schémou ABAB sa nazýva .....
- d) Literárny druh, ktorý má dej a rozprávača sa nazýva .....
- e) Literárny žáner, v ktorom poukazujú autori na vlastnosti ľudí prostredníctvom konania zvierat sa nazýva .....
- f) Rozhovor dvoch alebo viacerých postáv sa nazýva .....
- g) Obrazné pomenovanie na základe vonkajšej podobnosti sa nazýva .....

Ďakujeme za vypracovanie.